

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos konkursui

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos

3e klasės mokinio

Egidijaus Pupelio

Novelės

Pasvalys

2008 m.

Šaltis

Šaltis. Skausmingai perveriantis kiekvieną kūno porą, pamažu pasiekiantis jautrius pirštų galiukus ir bejėgiškai juos nutirpdantis. Jis skverbdavosi į pačias sielos gilumas, savaisiais gniaužtais surakindavo jausmus ir protą... Parėjęs namo, įsijungdavo nespaltotą televizorių ir su groteskišku pasitenkinimu jausdavo, kaip palengva virsta konformistiškai nuolankiu zombiu.

Tomas nubudo nuo savo riksmo. Jo kūnu žliaugte žliaugė prakaitas, senas „Šilelis“ vis dar rodė aistros supančiotus meilužius. Vai-kinas užsirūkė. Miške ūbavo pelėdos. Ekraną buvo aplipę vabzdžiai, besitikintys pasišildyti ultravioletinių spindulių garuose. Antrame namo aukšte neramiai vartėsi Tomo mergina. Būdami toli nuo civilizacijos, jiedu susipyko – merginai nepatiko ši pirmųjų žmonių buveinė. Tomas atsargiai užmynė ant grindų numestą nuorūką ir pradėjo kasytis atželiančią barzdą. Jo akys filosofiniu žvilgsniu dėbsojo į nupjautą mėnulį, tarsi norėdamos kažką atrasti tose daubose, kalnuose ir švytėjime.

Visa, kas tik buvo šiame name, atsidavė senatvei, vaistais, pelėjančia drėgna mediena bei nostalgija. Juk Tomas kažkada čia praleisdavo kiekvieną vasarą: valgydavo močiutės keptus blynus, kuriuos mėgdavo vien dėl grietinės ir cukraus padažo, klausydavosi senelio pasakojimų apie pokario metus ir partizanus, glostydamo ant kelių tupintį ir švelniai murkiantį katiną, baidydavo į šalia esantį ežerėlį suplaukiančias antis... Visa tai vaikino širdyje paliko neišdildomus pėdsakus. Senelės sodyba buvo vienintelė vieta, kurioje jis galėdavo pamiršti nekenčiamą mokyklą, pasislėpti nuo bendraamžių, nuolat skriausdavusių jį vien tik dėl to, kad jis buvo iš nepasiturinčios šeimos...

Tomas verkė. Neištvėrusi širdies priekaištų Agnė nusileido laiptais žemyn. Netardama nė žodžio iš tolo stebėjo verkiantį vaikina, vėjo dvelksmas švelniai glostė jos naktinius rūbus, menkai dengiančius tobulą kūną. Galiausiai ji atsisėdo prie jo ir apkabinusi pabučiavo. Tomas nereagavo, tik pamėlusiomis lūpomis kažką vapėjo... Agnė sušuko iš siaubo ir paleido vaikina, o šis krito ant žemės ir subyrėjo į mažiausius gabalėlius.

Tuo metu Šaltis, isteriškai juokdamasis, perjungė kitą televizijos kanalą.

Danguje

Lininiu rankšluosčiu įnirtingai tryniau veidą, kol šis nusidažė neįprastai žaižaruojančiu raudoni. Žiūrėjau į veidrodį, kuriame vis dar aiškiai spindėjo vakarykštės tūsofkės pėdsakai.

– Ką gi... – tyliai sušnibždėjau sau ir išskubėjau į darbą.

Taksi automobilio lange lyg neišsivystę embrionai liejosi žmonės ir namai. Sunkia galva bandžiau išskirti atskiras dėlionės dalis, bet bergždžiai. Vairuotojas atsisukęs į mane parodė savo ironišką šypsnį, visiškai įsivaizdavau, ką jis šiuo metu galvoja. Taip ir turėjo būti, net nemėginau užpildyti karmos bereikšmėmis mintimis.

Nesupratau, kada įvyko didysis sprogimas, tik prieš akis staiga išvydau viską apimančią blykstelėjimą. Pasijutau toks lengvas – irdama-sis per debesis, skridau nirvanos link. Buvau toks *au naturel* ir nepažeidžiamas, tarsi koks viščiukas, prasikalęs lukštą ir nekaltai žiūrintis į pasaulį. Aplink mane skraidė belyčiai angelai, kuriems nerūpėjo žemiškosios aistros ir kančios, balti balandžiai, simbolizuojantys amžiną taiką ir gerovę, o Šventas Petras siūlė keliauti iki artimiausios smuklės išgerti po bokalą alaus... Nenumaniau, ar tai visiems pažadėtasis rojus, ar tik dar viena velnio suktybė. Bet kuriuo atveju tai buvo nuostabu. Kai jau apsipratau su savąja būtimi, dangus apsiniaukė ir virš manęs, žaibuodamas akimis, iškilo Dievas:

– Dink, iš kur atėjai, tau dar ne laikas!

Ir vėl akyse nebeliko nieko daugiau, tik siaubingas blyksnis. Pabudau sumaitotoje taksi mašinoje, mirgėjo raudoni, mėlyni žiburėliai, lakstė įvairiomis uniformomis apsivilkę žmonės, o šalia manęs, galva nuspaudęs signalą, merdėjo vairuotojas.

Pajutau, jog kažkas nori mane ištraukti, ir ėmiau klykti:

– NEEEE!

Jūra

Jūra. Šniokščiantis audringos lemties peizažas. Įžūli ir negailestinga tarsi Antikristas. Nusinešdama šimtus tūkstančių gyvybių ji nejautė nė trupinėlio sąžinės priekaištų. Tik ji viena sugebėjo tuo pačiu metu žudyti ir žavėti, leisti pasidžiaugti savo esybe, o panorėjusi suvalgyti kaip apetitą žadinantį nereikšmingą gyvį.

Nuo pat gimimo pasąmoniniais kanalais jūra įsiliedavo į mūsų kūnus ir atsivėrusias čiakras užpildydavo savo sūriu. Pamažu ji tapdavo visuotiniu fiziniu ir psichiniu skausmu. Napatvariausieji mirdavo iškart, o išlikę pasirinkdavo kančių kelią be šviesos tunelio gale. Bėgant me-tams ji ėsdavo kaulus, kol šie pradėdavo traškėti, užkalkėdavo ir visai nebesijudindavo. Neužmiršti būdavo ir kiti komponentai, ir ilgainiui tai išsivystydavo į nežinia iš kur atsiradusias ligas. Grauzdama mūsų sąmonę, priversdavo abejoti visu pasauliu, dejuoti ir nervintis dėl menkiausių smulkmenų. Neištverę tokių kančių būdavo ištremiami, atskiriami nuo visuomenės, tačiau vis tiek nerasdavo sau vietos.

Tik nedidelė sauja žmonių stebuklingu būdu išsivadavo iš jos įtakos. Jie taip pat būdavo atstumiami, tačiau vienydavosi į būrius ir drąsiai skelbdavo tikrąją tiesą. Dažniausiai tokios skaudžios tiesos niekas neklausydavo, užsirakinę už šarvuotų durų jie tyliai leisdavo jūrai graužti save toliau ir dar giliau grimzdavo į samsaros liūną. Pavieniai asmenys, sužinoję tiesą, išprotėdavo ar net bandydavo nusižudyti. Kiti ieškodavo užuovėjos po narkotikų ir makabriškų haliucinacijų sparneliu. Deja, jiems nepadėdavo ir tai – haliucinacijos būdavo patvinusios jūros gniaužtuose.

Ji žino, jog kažkada baigsis visi gėlieji vandenys ir žmonės pradės filtruoti josios vandenį. Tada ir prasidės Biblijoje aprašyta Apokalipsė, ir niekas nesupras, kodėl viena po kitos krenta gyvybės.

Ištrūkti, išsivaduot!

Numetu ant žemės nebaigtą rūkyti cigaretę, bet šikart neužminu jos su koja, tebaigia gyvenimą sava mirtimi. Nors tai jau tapo tam tikras ritualas prieš ruošiantis išvykti: palieku ją kaip ženklą, jog dar sugrįšiu, jog atrasiu kelią atgal į namus...

Už grotomis apkaustyto balkono vyrauja pavasarinis peizažas – danguje smagiai ritinėjasi saulutė, pypliai, jau išmokę pirmuosius rusiškus keiksmožodžius, žaidžia ir siuntinėja vienas kitą į visas keturias pasaulio puses, prie suoliuko guli kaimynas džiovininkas, bet, ko gero, jis taip pat džiaugiasi šiluma. Ir štai mintys jau pradeda piešti spirituoto alaus sklidinų bokalų natiurmortus, gerklę graužia baltas pavydas tam kaimynui, kuris, vos nugiedojus pirmiesiems gaidžiams, įsimetė į save rytinę alkoholio dozę. Rodos, kad tik barsukų šeimynėlė burnoje juokiasi iš mano tantališkų kančių. Et...

Išverčiu ant dulkinio laiptinės grindinio kišenių turinį, tačiau jis manęs nė kiek nepradžiugina, nors, tiesą sakant, niekuo ir nenustebina. Surenku visus varganus centus ir, tarsi kalbėdamas rožančių, murmu sau po nosimi ir su dideliu stropumu juos skaičiuoju. Ką gi, sukrapštau trejetą litų, nieko ypatingo, bet pachmielui nuskandinti pakaks ir tiek. Nereikės vėl keliauti į trasą ir tarsi plunksnei skraidyti nuo menkiausios vėjo glamonės. Bent jau tiek...

Lėtais žingsneliais nusileidžiu laiptais žemyn ir iškeliu koją į kiemą. Akys neatlaiko tokio šviesos antplūdžio, vargšės kojytės pradeda braškėti ir linkti, širdis pulsuoja tarsi tuoj išsiveršiantis ugnikalnis, plaučiai dreba nuo kiekvieno stipresnio įkvėpimo. Pasijuntu toks silpnas ir pažeidžiamas, netgi man nusišypsojusį paštininką palydžiu baimės sklidinomis, mizantropiškomis akytėmis.

Bet, kaip ir kiekvienas panašus potyris, tai praėjo labai greitai, ir galėjau tik klausti savęs: kas dėl to kaltas? Ar tai buvo tik eilinį kartą prasidėję kliedesiai, ar pagiriotas kūnas pasidarė per daug jautrus, o gal tiesiog nuo besaikio kasdienio gėrimo galiausiai pradėjo visiškai rauti stogą...

Aišku, klausimai lieka klausimais, bet organizmas reikalauja vaistų, o vienintelė dirbanti vaistinė – alubaris...

Vėjas nešiojo sniegą į visas puses, sulindęs į didžiausią šaliką stovėjau trasoje, pagirios po dviejų bokalų alaus jau buvo atslūgusios ir tik dabar supratau, jog iš tiesų pradėjo snigti!

Net žiemą tai buvo nedidelis stebuklas, ir mano pasąmonėje jau senų seniausiai kirbėjo faktas, jog šito gamtos reiškinių tikrai greitu metu nebeišvysiu. Deja, po kelių dienų šito savo nusiteikimo pasigailėjau dar labiau...

Juk visą laiką, kai tik nutari eiti balsuoti, prasideda įvairiausias nesąmonės: sniegas, kūną smelkiantis vėjas, šlapdriba, nenormalus karštis ar dar kas nors kitas, bet juk tai ne esmė, vis tiek visada tai dariau ir darysiu...

Taigi, stovėjau pamėlusia nosimi ir nušalusiais pirštais autostrados pakraštyje, bet kartu ir gėrėjausi pabalusiu dangumi – rodos, tik ištiestum ranką ir, atsilaužęs didelį gabalą šio pyrago, panirtum į nirvaną, ir nebereikėtų nei kūniškų geidulių, nei svaigalų, netgi meilės ir šeimos... Nebejaustum pykčio, džiaugsmo, susižavėjimo, neapykantos, aplankytų tokia neapsakoma ramybė, tarsi sėdėtum šalia Šakjamunio lotoso poza ir nieko, nieko tau jau nebereikėtų, nes viską jau turėtum... Bet... Svajones teko palikti už automobilio lango, nes pagaliau kažkas manęs pasigailėjo ir sutiko pavėžėti trumpą kelio gabaliuką iki Panevėžio aplinkkelio.

Mane vis dar persekiojo neseniai išgyventas jausmas, net nušalusios rankos man visiškai neberūpėjo. Norėjau ir su vairuotoju pasidalinti savaisiais įspūdžiais, bet atsisukęs į jį net nusipurčiau: šalia manęs sėdėjo pensininkas su nihilistiška fizionomija, kurioje spindėjo visut visutėlės Lietuvos bėdos: socialinė nelygybė, nepritekliai, maži darbuotojų atlyginimai, pensijos ar panašios su politika susijusios nesąmonės. Ne! Mano palaimingos būsenos tokie šlykštūs dalykai nevargins, geriau ir vėl žiūrėsiu pro langą į balta drobe apsidengusį pasaulį, galbūt... Gal-būt tuose ūkuose slepiasi ranka pasiekiamas Buda....

Negaliu teigti, jog tranzuojant visada nesiseka, likusį kelią iki Šiaulių nukeliavau, gana greitai ir lengvai susistabdęs dar kelias pakeleivingas mašinas. Sniegas taip pat liovėsi kritęs iš dangaus, o iš visų mano regėjimų teliko skaisčios saulės nutviekstos balos. Net nežinojau, ar džiaugtis, ar liūdėti... Baltoji dangaus mana buvo tokia pat efemeriška, kaip ir manoji palaima, bet vis dėlto negaliu teigti, kad jaučiausi labai nusivylęs. Tiesą sakant, net neturėjau progos liūdėti, šalia manęs jau stovėjo keli draugai, atvykę iš kitų šalies kampelių, tik jie nebalsavo, o keliavo traukiniu, na, bet aš šito dalyko tikrai niekad neišsižadėsiu.

Be abejo, alaus bambalis jau sukosi ratu. Ir kartais netgi galiu nusistebėti, kokia sutriuškinta tapo mūsų karta. Kiekviena, netgi pati menkiausia, priežastis gali išprovokuoti daugiadienį gėrimą, bet aš nė nesiruošiu sakyti, jog esame prastesni už propagandos sužlugdytą sovietinį jaunimą, kuris jau senų seniausiai tapo mūsų seneliais ir tėvais.

Mes žengiam koja kojon su dabartimi ir mums nereikia karų, smurto, nuolatinės diskriminacijos, baimės dėl ne vietoje ištarto žodžio ar į galvas kalte kalamos religijos. Nepripažįstam ir kapitalistinių valstybių visuomenės klišių: besaikio vartotojiškumo, skiepyte skiepijamo gyvenimo modelio: gimk, mokykis, dirbk ir pakratyk kojas, palikęs savo valstybei dar daugiau tokių pat gyvenimo zombių.

Bet juk negalima galvoti apie tokius dalykus, kai tavo nugaroje jau spėjo įsitaisyti kablys ir kūnas reikalauje reikalauja alkoholio promilių net labiau negu deguonies. Ar ne draugai?

– Po velnių, užkniso mane ta idiotė, niekada neateina tada, kai būni susitaręs...

– Aš tau sakau, pridėk dar valandą prie to laiko, kurią ji pasakė, ir žinosi tikslų atvykimo laiką.

– Palauk, ji prieš dvi valandas jau turėjo būti...

– Tada... Tada pridėk dar dvi, Urvini, – pradėjau juoktis iš savo filosofavimo.

– Velniop man tos valandos! Šikt noriu.

– Tai imk kokių sumautų servetėlių ir eik nusišikt.

– Palauk, susijaudinau, negaliu eit, š... neišlįs.

– Na, Urvini, tu tai duodi, – pradėjo juoktis ir Sergejus.

Po to laukėme dar pusvalandį, kol Urviniui pagaliau atslūgo jaudulys ir ekskrementai atgulė šalia garažo durų. Šitos nesąmonės, ko gero, nepamiršiu dar ilgai, juk ne kasdien gali sutikti žmogų, kurio šūdai būtų tokie jautrūs. Cha cha cha....

Bet apie ką aš čia?

Pagaliau pasirodė ir Tundra. Įėjome į koncerto patalpas, nors ten buvo ne ką šilčiau, bet vis šis bei tas. Ir štai po ilgo laiko patekau ten, kur visada apimdavo ypatingas jausmas. Mane taip žavėjo šis pastatas – tikrų tikriausias pankrokas! Nėra tų bereikalingų puošmenų ir dekoracijų, sienos su nubyrėjusiu tinku, apklijuotos plakatais ir nukeverzotos įvairiausiai piešiniais, iš įvairiausių kampelių suneštos lovos, stalai bei kiti daiktai. O ko gi daugiau bereikia? Tik geros chebros, bet ir to gero ten buvo su kaupu.

Įsitaisau prie alus, belieka laukti koncerto pradžios.

Pogo! PooogOO! POOoOOOgOOOOOOO! Susilieti su transcendentinę išmintį patiriančia minia, sugerti į save bendrą prakaitą, bendrą neplautų kojinių ir išskyrų kvapą, nors vienai vienintelei akimirkai susilieti į vieną homunkulą, išlieti visą susikaupusią energiją ir prisotinti ja dūmų uždanga pasidengusią aplinką. Palaima, o žmogau, Palaima!

Orgija, nepripažįstanti jokių tabu, religinių dogmų ar seno kalibro pensininkų dievagojimosi. Šiandien, šią minutę, šią akimirką, mes esame vienis ir mūsų niekas nesustabdys. Mums tereikia iš pilkos minios ištrūkti ir išsivaduot! Ištrūkti! Išsivaduot!

Ooo... Ir vėl tas kritimas žemyn, pabuvus ekstazės okeane. Bet klausyk... Girdi? Tu ne vienas!

Akys užčiuopia ir daugiau smagiai patinusių veidukų su sunkiai išspaudžiamomis šypsenomis. Ausų būgneliai priima padrikus garsus: juokas, kalbos, bandymai ir vėl sugrįžti į realybę...

Bandau nusišypsoti ir aš, bet... Norėčiau nusijuokti, bet negaliu ir šito, viskas reikalauja per daug pastangų. Prasidegu cigarete, galiu padaryti bent tai. Ir vėl...

Cigaretė užgęsta. Vėl kirba daugybė klausimų galvoj mano: ar mums ilgai pakaks jėgų priešintis sistemai ir neužgesti, neužgesti kaip tai nuorūkai...

Šviesa tunelio gale

Už lango ramiai sklaidėsi rytinė dulksna, pavieniuose languose jau degė šviesos, kartais gatvėje sušmėžuodavo vienas kitas atsitiktinis praeivis. Garsiai žiovaudamas ražiausi, judinau sustingusius kaulus, katinas darė tą patį: išsitempė visu ūgiu, išskleidė aštrius nagus, tingiai pravėrė burną ir švelniais lyžtelėjimais pradėjo savąjį rytinį dušą.

Ant mėnesį nevalytos dujinės viryklės užkaičiau arbatinį ir prisikroviau į puodelį toną kavos. Jau įprasta... Koridoriaus kampe dar vartėsi ir vis kažką niurnėjo vakarykštis sugėrovas. Apėjęs jį, nuslinkau į tualetą išlaisvinti per naktį susikaupusių skysčių. Padaręs reikalus, ten pat ir užsirūčiau... Nuo akių byrėjo traiškanos... Organizmas po truputį budo.

Kitoje sienos pusėje eilinį kartą pykosi asociali šeimynėlė. Įtūžusio vyriškio balsas kriokte kriokė, savo galvoje piešiau realistinį pa-veikslą: iš burnos skraidantys seilių purslai, pajuodęs nuo gėrimo veidas, raudoni degančios, stiklinės akys...

Šalia besiburnojančios gerklės girdėjosi tylus akompanimentas – negarsiai kūkčiojo moteris, ko gero, mintyse už visas savo negandas kaltinanti savo vyrą, kai pati, jam išėjus su draugais palėbauti, maitindavo savo kūną baltąja, kol ten pat, prie virtuvės stalo, ir užmigdavo. Aišku, mane labiausiai žavėdavo nepasiturinčiųjų išdidumas, ne kartą ir ne du man teko matyti, kaip, būdami prie svetimų žmonių, jie stengdavosi vaidinti inteligentiškus ponus, tačiau labdariniai rūbai ir patinusio veido mimikos aristokratiškumu net nedvelkė.

Atsiminiau ir šios šeimos dukrą, ji visada darbuodavosi stoties rajone: stovėdavo atsirėmusi į surūdijusį kioską, rūkydavo pačias pigiausias bei šlykščiausias dvokiančias cigaretes, tartum netyčia apnuogindavo koją ar kurią kitą kūno vietą, vis bandydama patraukti vienkartinės meilės ištroškusiojo dėmesį, bet dažniausiai ją visi aplenkėdavo didžiausiu ratu, įkaušę paaugliai net apspjauydavo ir tik kartais koks nors pavargęs po ilgos kelionės pižonas pasinaudodavo šios mergaitės paslaugomis. Liūdna pasaka!

Nutariau nebesigilinti į svetimo gyvenimo peripetijas ir sutelkiau dėmesį į vorą, tyliai mezgantį savąjį šedevrą tualetu kampe. Kiekvienas voratinklio vingis, kiekviena linija atrodė tokia išskirtinė ir neapsakoma žodžiais, jog žiūrėdamas, kaip šis gyvis dirba, patirdavau net tam tikrą egzaltaciją. Niekad neišdrįsdavau sunaikinti jų sulipdytų kūrinijų ar net pribaugti pačių vorų – juk tai yra pati tikriausia gyvūnijos pasaulio bohema!

Prisidegiau dar vieną cigaretę. Pats to nesuvokdamas, pastaruoju metu pradėjau rūkyti kaip kaminas. Ko gero, mano plaučiai jau buvo pavirę pulsuojančiu ugnikalniu, kuris bet kurią akimirką gali pratrūkti ir užlieti

mano kūną dervomis, kurias per trumpą savo gyvenimėlį jau spėjau sukaupti...

Voras toliau tęsė savąją mizansceną ir nekreipė į mano apmąstymus nė menkiausio dėmesio. Nors kas žino...

Staiga cigaretė iškrito man iš rankų, vaizdas akyse suraibuliavo ir pasidarė labai neaiškus. Voras vis labiau tolo ir mažėjo, kol pavirto mažytėlaičiu taškeliu. Ausyse spengė ir ūžė, jaučiausi taip, tarsi visų keturių pasaulio šalių vėjai būtų susivieniję bendram tikslui – susprogdinti mano ausų būgnelius.

Pagaliau sąmonė suvirškino pirmalaikį išgastį ir pateikė trumpą, bet aiškią ataskaitą: „Taip, taip, brole, mes krentame“. Apačioje, po manimi, driekėsi kloaka, kurią visai neseniai dar buvau uždengęs savo šikna, tikriausiai Dievulis kvailesnės mirties sugalvoti jau nebegalėjo. Bet apie tai pagalvoti nebespėjau, nes išmatų pilnas vanduo sudrebėjo įtraukdamas mane ir pradėjo banguoti tarsi tikrų tikriausia jūra.

Kažkoku stebuklingu būdu išsikapsčiau iš ekskrementų liūno ir išlipau į dvokiantį krantą. Prieš mano akis atsivėrė gana spalvinga aplinka: visur pūpsojo didžiausi išmatų kalnai, tekėjo šlapimo upeliai, augo neaiškios kilmės augalai, šen bei ten pro tarpelius ant žemės blykčiojo gudrios akytės, bet labiausiai mano dėmesį prikaustė tolėliau vykstantis sujudimas.

Mažais žingsneliais patraukiau būtent ten.

Pasiekęs šiokią tokią uždangą, kad galėčiau juos girdėti bei matyti, sustojau ir pradėjau savo stebėjimą. Prie ilgo, stačiakampio formos stalo sėdėjo dvylika į milžiniškus šimtakojus panašių padarų, o prieš juos, ant aukščiausio sosto, tupėjo musė su ilgais geltonais plaukais. Tikiuosi, toks apibūdinimas tinka reginiui, kurį prieš save mačiau. Už musės galvos, ant didžiulės sienos, kabojo vienišas paveikslas, bet niekaip negalėjau suprasti, ką autorius bandė jame pavaizduoti. Priminė kažkokį džiovininko atkrenkštą ir ant žemės išspjautą skreplį.

Netikėtai didžioji musė nutildė visą gaują, sėdinčią priešais ją. Supratau, ką man priminė šis vaizdas – Jėzų su dvylika apaštalų prie-šakyje. Ir gimė vėl naujas klausimas: tai čia pragaras ar rojus? Bet tolesniems apmąstymams nebeturėjau laiko, nes musė jau ruošėsi pradėti kalbą ir man labai knietėjo išgirsti ją – galbūt ji man atskleis visus atsakymus?

– Draugai, – pradėjo kalbą musė ir atsikrenkštusi tęsė toliau, – turime naują priešą – gaivaus kvapo muiliuką ir „Misterį Properį“. Anksčiau tokių dalykų nė su žiburiu nebūtum atradęs, visi šikdavo medinėse savo triūsu sukaltose būdelėse. Niekas nesirūpindavo higienos klausimais, laimei ir pasitenkinimui užtekdavo to, kad tas namukas priglausdavo juos, kai tekdavo bėgti baimės pilnomis akimis. Būtent todėl ant būdelės durų ir būdavo išpjaustoma širdutė, kuri simbolizuodavo gėrį ir palaimą!

– Dabar laikai keičiasi, visuomenė mulkinama ir darosi vis vartotojiškesnė. „Dirbk, pirk, mirk“ – jau tapo savotišku pasaulio šūkiu, kuris užkoduotas visų sąmonėje, – Musė ir vėl atsikrenkštė. – Paskutinė-mis

žiniomis, melaginga reklama plauna žmonėms smegenis ir skatina pirkti visai nereikalingus menkniekius. Tokiu būdu mūsų Smirdalynės valstybei ėmė grėsti išnykimas. Privalome nugalėti priešus ir įrodyti žmonėms, kad jie tapo už virvučių tampomomis marionetėmis.

Stoviniavau ir susigėdęs klausiausi šios uždegančios kalbos, juk ir aš turiu įvairiausių niekučių, kurių niekada deramai ir nenaudojau. Pigių suvenyrų, kuriuos žmonės dovanoja vieni kitiems, kai nesugalvoja nieko originalesnio, prikrautos visos mano lentynos. Penkiasdešimt porų batų, trisdešimt vieneri marškiniai, devyniasdešimt septynios glaudės, – o kam jų tiek reikia?!

Nors ir maniau esąs besipriešinantis sistemai, bet iš tikrųjų buvau jos įsiurbtas ir to net nepajutau.

Nutariau, kad prisidėsiu prie šių maištininkų ir kovosiu prieš žmonijos bukinimą.

Viršuje spingsėjo mano tualetu lemputė ir protarpiais atkeliaudavo šūkaujantių kaimynų balsai... Galėjau džiaugtis: net ir tupėdamas čia, mačiau šviesą tunelio gale...

Prabudau pajutęs, kad kažkas tranko man per veidą. Pramerkęs akis, prieš save pamačiau draugo fizionomiją ir prekybos centro lentynas.

– Žmogau, tau dar reikia normaliai išsipagirti, ir kaip tu čia nualpai, nesupratau... Visi tarsi į kokį narkošą pradėjo dėbsoti! Tuoju aš tave pakelsiu ir varom iš čia.

Kazys mane pakėlė, galvą nežmoniškai skaudėjo, tačiau, net ir užsiveriant parduotuvės durims, pasąmonėje aidėjo kalte įsikalę žodžiai: pirk tris, mokėk už dviejų kainą...

Kliudžiau

Stovėjau prie savo naujo, antros laidos golfuko ir krapščiausi prie užsikirtusių durų, kol pagaliau jos pasidavė ir šiaip ne taip įsirioglinau vidun. Pasukau raktelį ir užkūriau automobilį: jaučiausi esąs naujasis rusas prie prabangaus mercedeso vairo, filme matytas. Galva truputį svaigo nuo padauginto alkoholio kiekio, bet tai tik dar labiau sustiprino manąjį pasitikėjimą savimi ir koja vis stipriau spaudė greičio pedalą.

Įsukau į kelią, kuris vinguriavo per mišką iki pat manojo kaimelio. Pradėjau svajoti apie šiltą lovą, karštą maistą, poilsį po kelias dienas trukusio draugo gimtadienio šventimo ir net nepajutau, kad akys užsimerkė ir pradėjau snūduriuoti.

Bet staiga, tarsi nujausdamas ką negero, pramerkiau akis ir tiesiai prieš mašinos nosį išvydau besiskeryčiojantį alkoholiką.

Automatiškai pradėjau iš visų jėgų spausti stabdžius ir sukti vairą į šoną, bet buvo jau per vėlu. Kliudžiau.

Kakta aprasojo nuo mane apėmusio šalto prakaito, rankos ir kojos nervingai trūkčiojo, kaip ir manoji karieta, kurioje sėdėjau. Niekaip negalėjau atsigausti po patirto šoko ir tik praėjus gerai dešimčiai minučių ryžausi išlipti laukan.

Ir prieš save pamačiau vaizdą, kurį atsiminsiu visą savo gyvenimą...

Tat buvo susikuprojęs bomžas iš mano vargano kaimelio. Jo su-lyšęs nuo bado kūnas drebėjo, to nepaslėpė net lopais suadyti rūbai, prasmirdę prakaitu ir alkoholio tvaiku, o veidas buvo neapsakomo skausmo pervertas...

Antanas, štai koks jo vardas, atsiminiau, kaip vaikai mėtydavo į jį šiukšles ir vadindavo pačiais nešvankiausiais žodžiais: „Antanai, ubage tu prakeiktas, duok centą, o tai atimsiu viską. Ubagas tu, elgeta, Antanai...“ Širdį pervėrė kažkoks keistas jausmas... Kodėl...

Jis kažką sugargaliavo ir pažvelgė į mane akimis, kuriose švietė ir baimė, ir viltis. Įtempęs paskutines jėgas jis dar bandė šliaužti kažkur į priekį. Kartkartėmis iš jo burnos vis pasipildavo tamsiai raudonas kraujas ir susigerdavo į pajuodusią žemę...

Nebežinodamas ką daryti, skubiai įlipau į mašiną ir nuvažiavau tolyn. Pirštuose konvulsijų tampoma kratėsi cigaretė. Krūtinėje jaučiau neapsakomą sunkumą, bet kažkur giliai vidinis balsas vis kartojo, kad čia nieko tokio, juk tas bomžas vis tiek niekam nereikalingas...

Po kelių dienų vietiniame laikraštyje perskaičiau, kad jį rado negyva toje pat vietoje prisiglaudusį prie nuvirtusio ažuolo. Kaltininko neranda... Bet didelis akmuo vis tiek slėgė mano krūtinę, nors ir bijojau, bet privalėjau

kažkam apie tai papasakoti. Galbūt bus ramiau...

Kitą dieną nuėjau į bažnyčią, gal čia rasiu vaistų savo sąžinei... Ramiai priklaupiau prie klausyklos, kunigas mane peržegnojo ir savo supratingu balsu tarė:

- Sakyk, sūnau, savo nuodėmes.
- Kliudžiau, – tyliau balsu ištariau aš...

Po mirties

Aš niekad nenorėjau matyti savęs mirusio. Hmm... Įdomu, kodėl? Įsivaizduok, pamėlusios lūpos, nugrimuotas veidas, skrandis su žarnomis išverstas lauk, o vietoje jo prigrūsta sukriužusios vatos. Visi, sustoję aplink karstą, verkia dėl tavo užmarštin nukeliavusios dūšėlės ir pamokslauja apie nuostabų pomirtinį pasaulį. O kodėl tada jie verkia, juk turėtų džiaugtis... Valiooo, gyvensiu palaimoje kaip koks Buda, sėdėsiu lotoso poza po uždraustuoju pažinimo medžiu ir graušiu saldžiarūgščius obuolius. Ne... Tikriausiai tai pavydas, paprasčiausias žmogiškas pavydas, dėl to, kad kažkam pasisekė. Bet apie ką aš čia...

Štai dabar sėdžiu su Šventu Mykolu ant nutrintų šarvojimo salės kėdžių ir žiūriu į savo išniekintą kūną. Šalia manojo karsto klūpo mane pergyvenęs dvidešimt šešerių metų brolis ir verkia, na, kam to reikia... Jo vandeningose mėlynose akyse atsispindi begalinis sielvartas, apatinė lūpa vos vos trūkčioja, lyg norėdama kažką pasakyti, bet vis susilaikanti. Tas pats nudrengtas, tamsiai mėlynas megztinis, kurį jam dovanojau prieš dvejus metus Kalėdų proga, galbūt ir tai mano garbei ir atminimui?! Visi kiti taip pat tyliai kūkčioja arba nuleidę galvas šnibžda poterius, bet pasitaikė ir tokių, kurie į visą šią šermenų ceremoniją žiūrėjo apatijos pilnomis, stiklinėmis akimis. Bet vis dėlto... Rodos, paimtum teptuką į rankas ir nupieštum keistoką hiperrealistinį paveikslą: žmonės stovi prie karsto ir nuo jų ašarų tvinsta visa salė, karstas pradeda plaukti, o žmonės vis tiek stovi ir nejuda tarsi užburti piktosios raganos. Nuostabu! Net nusistebėjau tokiomis aplinkybėmis galintis galvoti apie tokius dalykus – juk prieš mano akis gulėjau aš pats!

– Na, Andriau, ir apie ką gi tu dabar galvoji? – paklausė manęs kvailai išsivėpęs angelas Mykolas, kažkuo primindamas Mikę Pūkuotuką. Et ir vėl tos mintys...

– Geriau neklausk, pradėsi juoktis, bet tikrai ne apie tą tipą, kuris guli karste.

– Cha cha... Patikėk, retas kuris mąsto apie žemiškąjį gyvenimą, kai būna jau numiręs, – pradėjo juoktis Mykolas, kad net jo sparnai vir-pėjo nuo kvatojimo jėgos.

– Ir vis dėlto, koks jis panašus į Mikę, pradėjau juoktis ir aš, nebesugebėjau susiturėti nuo apėmusio juoko, bet kilo vienas klausimas: nejaugi visi po mirties galvoja tokias nesąmones, kai turėtų užsiimti filosofija ir tyrinėti gyvenimą?.. Na, bet dabar apie tai nesąs-tysiu, tebūnie šis klausimas ateities tyrinėjimų objektas.

– Žiūrėk, Dievas atvaro! – sušuko prie manęs sėdintis angeliūkštis, rodydamas į neblogai išsilaikiusį senioką su ryškiai rožine skiautere.

– Chebra, varom alaus? – pasiūlė Tėvukas ir mudu nusekėme paskui jį. Galbūt tai ir yra tas pažadėtasis rojus... Et, varau alaus, o klausimus

paliksiu kitai dienai, juk turiu visą amžinybę...

P. S. Juk miręs alkoholiku vis tiek netapsi...